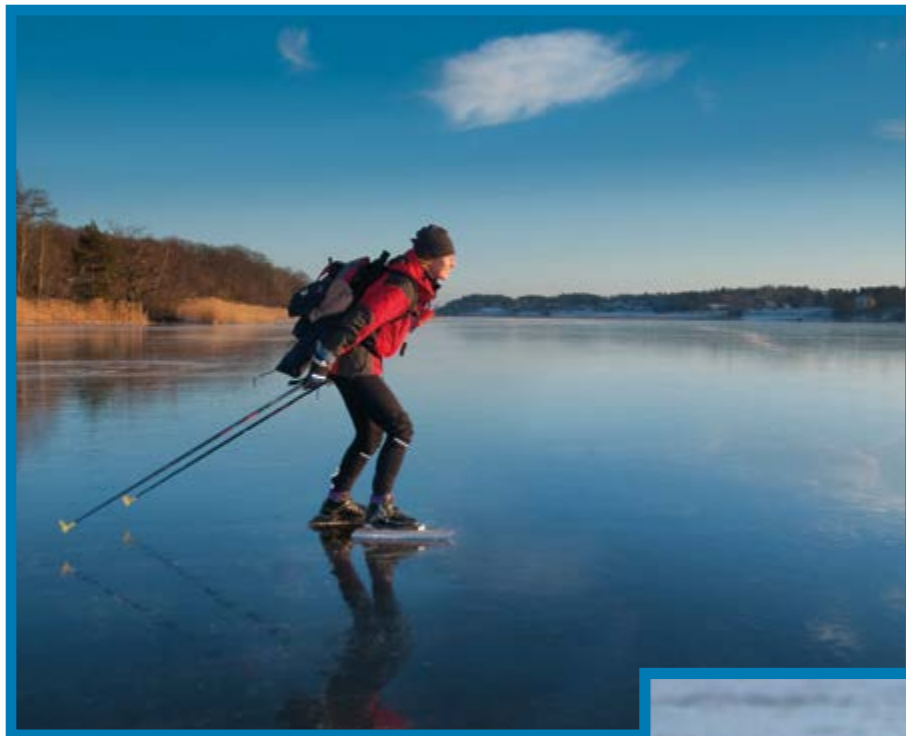

Pinnalla 2020

Suomen Uimaopetus- ja
Hengenpelastusliiton (SUH)
strategia

Tiesitkö, että...
Suomessa hukkuu vuosittain 150-200 ihmistä. Tämä on enemmän kuin muissa Pohjoismaissa.

Pinnalla 2020 Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton (SUH) strategia

SISÄLTÖ

Uima- ja vesiturvallisuustaidot kansalaistaidoiksi	4
1. SUH:n perustehtävä.....	5
2. SUH:n visio	5
3. SUH:n valinnat perustehtävän toteuttamiseksi ja vision saavuttamiseksi.....	6
3.1 uimataidon edistäminen elämäntapassa	6
3.2 vesiturvallisuuden parantaminen.....	7
3.3 vaikuttamistyön vahvistaminen.....	8
4. Valintoja tukevat toiminnot	9
5. Strategian toteutumisen seuranta ja arviointi	11

Uimataito ja hyvät vesiturvallisuustaidot antavat vapauden liikkua vedessä, vesillä ja veden äärellä turvallisesti eri vuodenaikoina. Kaikilla on oikeus nauttia vedestä.

- Strategian kannalta merkittäviksi toimintaympäristön muutoksiksi on arvioitu kiristynvä julkinen talous, kuntarakenteen muutokset, ihmisten elämäntapa- ja väestörakenteen muutokset.
- Keskeisimmät kehityskohteet ovat vaikuttamistyö, kansallisen vesiturvallisuustyön koordinaatio ja liiton rahoituspohjan vahvistaminen.
- SUH:n vahvuuksia ovat laaja-alainen uimataidon ja vesiturvallisuuden asiantuntijuus, hyvät viranomaisverkostot ja laadukas koulutus.

Uima- ja vesiturvallisuuksit kansalaistaidoiksi

Suomessa vietetään erittäin paljon aikaa vesillä tai niiden äärellä ympäri vuoden: 300 000 kilometriä rantaviivaa ja 250 uimahallia ja kylpylää sekä paljon muita allastiloja vesiliikuntakäytössä. Veneily ja muut veteen liittyvät harrastukset ovat suosituimpien vapaa-ajanviettomuotojen joukossa. Uimahalleissa on vuosittain 25 miljoonaa käyntikerä. Hyvät uima- ja pelastautumistaidot ovat edellytys sille, että ihmiset voivat nauttia turvallisesti vesielementin tarjoamista liikunta- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksista.

Tutkimuksen (2011) mukaan 6. luokkalaisista 72 prosenttia osaa uida, kun uimataidon kriteerinä käytetään uimataidon pohjoismaista määritelmää (uida 200 metriä, josta 50 metriä selällään). Koulujen uimaopetuksen vähäisyys tai puuttuminen kokonaan on yhteydessä lasten heikompaan uimataitoon. Aikuisista 15–64-vuotiaista 68 prosenttia oli uimataitoisia: yli 55-vuotiaissa oli eniten uimataidottomia. Eri puolella Suomea asuvien uimataidossa ilmeni eroja.

Suomessa hukkuu vuosittain 150–200 ihmistä. Suhteutettuna asukaslukuun tämä on selvästi enemmän kuin muissa Pohjoismaissa. Pääosa hukkuneista on työikäisiä ja sitä vanhempia miehiä. Toisin hukkumiset ovat myös toiseksi yleisin lasten tapaturmainen kuolinsyy. Hukkumiskuolemien merkittävimmät syyt ovat alkoholi, puutteellinen varustautuminen, heikko henkilökohtainen toimintakyky ja heikko uimataito sekä lasten jättäminen valvomatta veden äärellä.

Suomessa hukkumiskuolemien vähentämiseksi ei ole asetettu kansallisia tavoitteita, toisin kuin esimerkiksi liikennekuolemien vähentämiseksi. Vesiturvallisuuksityö on hajanaista ja sitä tehdään monien eri organisaatioiden toimesta ilman kansallista kokoavaa ohjelmaa. Hukkumiskuolemien vähentämiseen käytössä olevat resurssit ovat vähäisiä esimerkiksi liikenne- ja paloturvallisuuksityöhön verrattuna.

1. SUH:n perustehtävä

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto (SUH) on koulutus- ja valistusorganisaatio, jonka perustehtävänä on uimataidon, vesiturvallisuuden ja olosuhteiden edistäminen. Jokaisella tulee olla mahdollisuus oppia uimaan ja ennakoimaan mahdollisia vaaratilanteita sekä riittävät tiedot ja taidot itsensä tai toisen pelastamiseen veden varasta.

Perustehtävää toteutetaan yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa:

- Finlands Svenska Idrott rf
- Koululiikuntaliitto ry
- Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
- Folkhälsans Förbund rf
- Suomen Latu ry
- Suomen Meripelastusseura ry
- Suomen Punainen Risti
- Suomen Työväen Urheiluliitto ry
- Suomen Uimaliitto ry
- Sukeltajaliitto ry
- Svenska Finlands Idrottsförbund rf

Tiesitkö, että...
SUH on vuonna 1956 perustettu uimaopetus- ja hengenpelastustyötä edistävien 11 jäsenjärjestönsä keskusjärjestö.

2. SUH:n visio

Vuonna 2020 uima- ja vesiturvallisuuksit ovat kansalaistaitoja. SUH on alansa johtava yhteistyöorganisaatio, joka rakentaa kumppanuuksia, tuottaa ennaltaehkäisevää vesiturvallisuuksitietoa ja laadukasta koulutusta sekä vaikuttaa ja viestii rohkeasti.

3. SUH:n valinnat perustehtävän toteuttamiseksi ja vision saavuttamiseksi

- Uimataidon edistäminen elämäkuluissa
- Vesiturvallisuuden parantaminen
- Vaikuttamistyön vahvistaminen

3.1 Uimataidon edistäminen elämäkuluissa

Jokaisella on yhdenvertaiset mahdollisuudet oppia uimaan ja nauttia vedessä liikkumisesta turvallisesti.

Tavoitteet 2020:

- Uimataitoisten 6. luokkalaisten määrä on 10 % suurempi kuin v. 2016 uimataitotutkimuksessa. (vuonna 2011 72 %)
- Uimataitoisten aikuisten määrä on 10 % suurempi kuin v. 2016 uimataitotutkimuksessa (vuonna 2011 68 %)
- Uimahallit, kylpylät, uimarannat ja vastaavat paikat ovat yhdenvertaisesti saavutettavissa.
- Uimahallien, kylpylöiden, talviuintipaikkojen, uimarantojen ja vastaavien paikkojen määrä pysyy vähintään vuoden 2014 tasolla.

Mittarit:

- Uimataitotutkimus, puolustusvoimien ja THL:n tilastot
- Uimahallibarometri ja liikuntapaikkarekisterit (LIPAS)
- SUH:n kouluttamien uima-, erityisuimaopettajien ja vauva- ja perheinninohjaajien määrä.

Keskeiset toimenpiteet:

- Luodaan yhteistyössä kumppanien kanssa toimintamalleja ja materiaaleja uimataidon edistämiseen erityisesti neuvoloissa, kouluissa ja varusmiespalveluksessa hyödynnettäväksi: pääkohderyhmänä uimataidottomat lapset ja nuoret perheineen sekä nuoret aikuiset.
- Tuetaan asiantuntijana kuntia ja muita toimijoita uimataitoon liittyvien monipuolisten olosuhteiden ja palveluiden suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpidossa sekä eri kohderyhmien tarpeiden huomioimisessa.
- Vahvistetaan varhaisiän uimaopetusta yhteistyössä jäsenjärjestöjen ja kuntien kanssa sekä luodaan mittari uimakoulujen ja niihin osallistuvien määrien selvittämiseen.
 - Hyödynnetään sähköisen teknologian tarjoamia mahdollisuuksia uimaopetuksessa ja uimataitoon liittyvässä viestinnässä.
 - Koulutetaan ammattitaitoisia toimijoita edistämään eri-ikäisten uimataitoa.

Tiesitkö, että...
uimataidon kriteerinä käytetään pohjoismaista määritelmää (veteen pudotua uidaan 200 metriä, josta 50 metriä selällä).

3.2 Vesiturvallisuuden parantaminen

Hyvät vesiturvallisuustaidot antavat vapauden nauttia vesistöistä eri vuodenaikoina. Turvallinen vesillä liikkuminen edellyttää mahdollisten vaaratilanteiden ennakoimista, oikeanlaista varautumista sekä tarvittaessa taitoa pelastaa itsensä ja muut.

Tavoitteet 2020:

- Hukkuneiden määrä on puolittunut (alle 100 hukkunutta/vuosi).
- Vesiliikenteen promilleraja on sama kuin tieliikenteessä.
- Pelastusliivin käyttö on säädetty pakolliseksi veneillä.
- Ihmiset osaavat varautua oikein liikkua vesillä eri vuodenaikoina.
- Uimahalleissa, kylpylöissä talviuintipaikoilla ja uimarannoilla on lain ja ohjeiden vaatimat turvallisuusasiat kunnossa.

Mittarit:

- SUH:n ennakkotilastot ja Tilastokeskuksen viralliset tilastot
- Vesiliikenteen promilleraja sama kuin tieliikenteessä (kyllä/ei)
- Pelastusliivin käyttö pakollista veneillä (kyllä/ei)
- Alalla toimivien hengenpelastajien osaamisen taso (koulutus- ja allasturvallisuustilastot)
- Turvallisten uinti-, vauva- ja perheuintipaikkojen määrä

Keskeiset toimenpiteet:

- Toteutetaan vesiturvallisuuskampanjoita yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa ja viestitään vesiturvallisuudesta (veden äärellä, vesillä ja jäällä) eri kohderyhmille ympärivuotisesti.
- Vaikutetaan vesiliikennelakiin ja muuhun vesiturvallisuuteen liittyvään lainsäädäntöön.
- Ylläpidetään ja rakennetaan hyvää viranomaisyhteistyötä vesiturvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä.
- Vaikutetaan tiedolla ja tilastoilla viranomaisiin uimahallien, talviuintipaikkojen, kylpylöiden, uimarantojen ja vastaavien paikkojen turvamääräyksiä kehittämiseen.
- Vahvistetaan vesiturvallisuustaitojen opetusta uimakouluissa ja liiton eri koulutuksissa.
- Tuotetaan ennaltaehkäisevää vesiturvallisuustietoa ja hyödynnetään sitä koulutuksissa, viestinnässä ja kampanjoissa.
- Koulutetaan ammattitaitoisia toimijoita vesiturvallisuuden edistämiseen.

3.3 Vaikuttamistyön vahvistaminen

Uimataidon edistäminen ja vesiturvallisuuden parantaminen edellyttää yhteistyötä niin viranomaisten kuin kolmannen sektorin toimijoiden kesken, yhteisten tavoitteiden asettamista sekä vaikuttamista paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

Tavoitteet 2020:

- Suomessa on vesiturvallisuusohjelma, jossa on määritelty kansallinen tavoite hukkumiskuolemien ennaltaehkäisemiselle ja uimataidolle sekä eri toimijoiden roolit, vastuut ja resursointi.
- Uima- ja vesiturvallisuustaidot ovat arvostettuja kansalaistaitoja.
- Uimahalleja, uimarantoja, talviuintipaikkoja ja niiden palveluja ylläpidetään siten, ettei palveluiden hinta estä ihmisten mahdollisuutta oppia uimaan ja harrastaa vesiliikuntaa turvallisesti.
- Hukkumiskuolemista viestitään viranomaistietoihin pohjautuen ajantasaisesti.

Mittarit:

- Vesiturvallisuusohjelman olemassaolo (kyllä/ei)
- Vesiturvallisuuden tavoitteet ja toimenpiteet sisältyvät keskeisiin kansallisiin ohjelmiin ja strategioihin: esim. sisäisen turvallisuuden strategia (kyllä/ei)
- Uimahallibarometri ja liikuntapaikkarakentamisen määrärahat (uimahallien, uimarantojen, talviuintipaikkojen osuus)
- SUH:lla käytössä ajantasaiset viranomaistiedot hukkuneista (kyllä/ei)

Keskeiset toimenpiteet:

- Käynnistetään vesiturvallisuuden yhteistyöverkosto ja vesiturvallisuusohjelma.
- Vaikutetaan toimialaan liittyvään lainsäädäntöön ja ohjeistukseen.
- Rakennetaan tutkimuskumppanuuksia, tuotetaan ja kerätään tietoa, jota hyödynnetään vaikuttamistyössä.
- Laajennetaan poikkihallinnollista kuntavaikuttamista ja -yhteistyötä.
- Viestitään uima- ja vesiturvallisuustaitojen merkityksestä eri sidosryhmille ja suurelle yleisölle.
- Vaikutetaan liiton mahdollisuuksiin saada käyttöönsä ajantasaiset hukkumistiedot viranomaisilta.

4. Valintoja tukevat toiminnot

Edellä mainittujen valintojen toteutuminen edellyttää, että SUH:ssa on:

Asiantunteva ja hyvinvoiva henkilöstö

- Toteutetaan osaamiskartoitus ja huolehditaan, että liitossa on tarvittavaa osaamista strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Laaditaan koulutussuunnitelma, jonka pohjalta osaamista kehitetään yksilöllisten osaamistarpeiden mukaisesti.
- Tuetaan henkilöstön hyvinvointia ja työssäjaksamista yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.
- Vahvistetaan henkilöstön verkostoitumista ja asiantuntijuutta niin kotimaassa kuin kansainvälisesti.

Mittarit: työhyvinvointikartoitukset, koulutussuunnitelman toteutuminen

Laadukasta koulutusta

- Vahvistetaan suunnitelmallisesti kouluttajien osaamista ja hyödynnetään heidän kokemuksiaan koulutuksen kehittämisessä.
- Huomioidaan koulutuksissa erilaisten oppijoiden tarpeet sekä uusien oppimisympäristöjen ja sähköisen teknologian tarjoamat mahdollisuudet.
- Laaditaan koulutuksiin erilaisia oppimispolkuja, joissa huomioidaan osallistujien aiempi osaaminen entistä paremmin.

Mittarit: kouluttajien ja koulutuksiin osallistuvien palaute

Vaikuttavaa viestintää

- Laaditaan viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma, jossa määritellään keskeiset toimet strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä liiton viestinnän organisoituminen.
- Hyödynnetään viestinnässä eri sosiaalisen median kanavien ja sähköisen teknologian tarjoamia mahdollisuuksia.
- Etsitään ennakkoluulottomasti mediakumppaneita viestinnän toteuttamiseen sekä tehdään rohkeita kannanottoja ja herättäviä kampanjoita.

Mittarit: mediaseuranta, viestintä- ja vaikuttamissuunnitelman toteutuminen

Hyvää johtamista

- Kehitetään suunnitelmallisesti johtamisen ja verkostojohtamisen osaamista.
- Varmistetaan, että liiton organisaatorakenne tukee strategisia valintoja ja niissä onnistumista
- Vahvistetaan hyvän hallinnon periaatteita kaiken toiminnan perustana.

Mittarit: työhyvinvointikartoitukset, luottamushenkilöiden palaute

Tiesitkö, että...
SUH kouluttaa vuosittain 3 000 vesiturvallisuuden, opetuksen ja ohjauksen ammattilaista.

Vahvaa taloutta

- Tehdään pitkän ajan suunnitelma liiton rahoituksen monipuolistamiseksi ja varainhankinnan toteuttamiseksi.
- Tuotteistetaan ja markkinoidaan liiton palveluja suunnitelmallisesti sekä etsitään yhteistyökumppaneita ja hankerahoitusta eri toimintojen rahoittamiseksi.
- Rakennetaan kumppanuuksia eri toimijoiden kanssa ja näin tehostetaan toiminnan resursseja.

Tiesitkö, että...
Viisaasti vesillä
-kampanjan vesiturvalli-
suuskiertue vierailee eri
puolilla Suomea
touko-syyskuussa.

Mittarit: eri rahoituslähteiden määrä, varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan tuotot

Rakentavaa kumppanuutta

- Vahvistetaan yhteistyötä nykyisten jäsenjärjestöjen kanssa sekä arvioidaan mahdollisten uusien jäsenjärjestöjen tai yhteistyökumppanuuksien tarve strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Tehdään selvitys liiton eri sektorien kanssa päällekkäistä tai rinnakkaista toimintaa järjestävien tahojen toiminnan sisällöistä ja ratkaistaan tarkoituksenmukainen tapa järjestää kyseiset toiminnot tulevaisuudessa.

Mittarit: jäsenjärjestöjen ja sidosryhmien palaute

Kansainvälistä yhteistyötä

- Vahvistetaan yhteistyötä eri maiden uimataidosta ja vesiturvallisuudesta vastaavien järjestöjen kanssa, erityisesti Pohjoismaissa, ja hyödynnetään sitä kautta saatua tietoa ja osaamista liiton strategisten tavoitteiden edistämiseen.
- Vaikutetaan kansainvälisissä liitoissa uimataidon ja vesiturvallisuuksien edistämiseksi maailmanlaajuisesti ja edistetään Pohjoismaisen uimataidon määritelmää kansainvälisesti.

Mittarit: hallitus- ja valiokuntapaikat kansainvälisissä järjestöissä, yhteishankkeet, rahoitus

5. Strategian toteutumisen seuranta ja arviointi

Pinnalla 2020 strategiatyö käynnistettiin tammikuussa 2015 SUH:n nykyisen toiminnan ja toimintaympäristön arvioinnilla. Tavoitteena oli määritellä SUH:n keskeiset valinnat ja SUH:n rooli kansallisessa uimaopetus- ja vesiturvallisuuksien työssä. Strategian valmisteluun kevään 2015 aikana osallistuivat liiton hallitus, valiokuntien ja jäsenjärjestöjen edustajia sekä toimihenkilöt. Strategia hyväksyttiin jäsenjärjestöjen lausuntokierroksen jälkeen SUH:n syysliittokokouksessa marraskuussa 2015. Strategian toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti.

Miten, milloin ja kenen toimesta

Seurataan ja arvioidaan liiton toimintaa toimihenkilöiden, valiokuntien ja hallituksen toimesta muun muassa toimistopalavereissa, valiokuntien ja hallituksen kokouksissa sekä osavuosisiraporteissa.

Toimihenkilötyönä kootaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä toiminnan tulokset strategian mittareiden pohjalta. Samalla syntyy liiton vuosikertomus.

Arvioidaan tulokset hallituksen ja kevätiliittokokouksen toimesta huhtikuun loppuun mennessä, jolloin liittokokous hyväksyy vuosikertomuksen. Tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet, jotka näkyvät kyseisen vuoden toiminnassa ja seuraavan vuoden toiminnan suunnittelussa syksyllä. Syysliittokokous hyväksyy toimintasuunnitelman marraskuun loppuun mennessä.

www.suh.fi